

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben hárhoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Asszerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállal közt.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Ausztria öröme.

(K. Ö.) Ausztria szörnyen meg van elégedve a magyar választások eredményével. Ami annál gyanúsabb és óvatosságra intő körülmény, mivel ez a nagy öröm leginkább azokban a lapokban nyilatkozik meg, melyek Ausztriának Magyarországgal szemben érvényre jutó egyoldalú gazdasági érdekeit képviselik.

Ausztriának nincs oka mit leplezni gondolatait, véleményét. Egyszerű, érthető szavakkal megmondják, hogy a munkapárt finánciális és gazdasági téren mindazt realizálni fogja, ami Ausztria szempontjából csak kívánatos.

Az osztrák lapok azt a kérdést vetik fel, hogy a pénzügyi érdekeltiségnek mi haszna lehet a koalíció bukásából és a 67-es többség rezsimjéből?

És őszinte feleletet ad.

Magyarország hitelképessé lesz. A Khuen-kormány személyes garanciát nyújt a sikeres hiteloperációkra. Magyarország a közel-jövőben hitelterveit megvalósítja. Járadékait jó árfolyam mellett elhelyezi és pedig nemcsak Ausztriában, hanem Franciaországban is.

Őszinte magyar szóval mondva ez

pedig annyit jelent, hogy jó aratása lesz annak a nemzetközi tőkének, melynek boldogulásában elsősorban érdekelt fél Ausztria.

Magyarország befektetésekre képes lesz — mondják továbbá — ami az ipari haladás feltétele.

A szükséges befektetések elől az ország nem zárkózik el. Itt azonban nem a szükséges, produktív befektetésekről, hanem elsősorban azokról van szó, amelyek az inproduktív hadsereg céljait szolgálják. Ezt elárulja az osztrák sajtó, mikor örvendezve jelenti ki, lesz pénz a Dreadnoughtokra, a kétéves katonai szolgálat rendszeresítésére és egyes ezredeknek újulól való felszerelésére. És csalódik, aki azt hiszi, hogy ezen a téren mi csekély ellenállást fogunk kifejteni. Az osztrák börzesajtó ugyanis szóról-szóra ezeket kürtöli világgá: «Magyarország hozzájárulása (t. i. a katonai tervekhez) ugyszólván a hadügyminiszter zsebében van. Khuen gróf ugyanis megígérte az uralkodónak, hogy a választási győzelem esetén a hadügyi kormány ohajtásának eleget fog tenni.»

Főleg azonban azért örvend Ausztria,

mivel a bankkérdés oly megoldást fog nyerni, mely mindenben megfelel Ausztria érdekeinek. Az osztrák sajtó szerint az önálló magyar bank a koalíció bukásával szintén megbukott. A közös bank biztosítja a gazdasági kiegyezés megújítását. Ausztria és Magyarország egy egységes gazdasági test marad, melynek vérkeringését egy központi szerv irányítja. Az önálló magyar bank a magyar államhitelnek kiszámíthatatlan kárt okozott volna, míg a közös bank Magyarország tekintélyét a világpiacon csak emeli.

Igy gondolkoznak Ausztriában és hogy Ausztria szempontjából helyesen gondolkodnak, kitetszik a kormánypárti sajtónak abbéli erőlködéséből, hogy azon vannak, miszerint a közös bankszabadalom tíz évre ujittassék meg. Ami lehetetlen állapotot teremtené; figyelembe véve azt a körülményt, hogy a gazdasági kiegyezés 1917-ben lejár, lehetetlen a bankszabadalom 10 évre meghosszabbítani. Mert önálló vámterületet önálló magyar bank nélkül el sem képzelhetünk. A bankszabadalomnak tíz évre való megújítása kijátszása az önálló vámterületnek.

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A két szomszédasszony.

— Charles Louis Philippe. —

— Malcuitné asszony, jöjjön át a kávéjáért!

Igy kezdődött a nap.

Egyik héten Chotardné asszony, a másik héten Malcuitné asszony főzte a kávéját. Így aztán nem kellett kora reggel két helyen tüzelni.

Már ki volt töltve a kávé, a mikorra a vendég a szomszédasszonyához érkezett. Hisz mindkettőjük számára készíthetett volna jó kávéját Chotard néni. De nem ő kezdte így, csak Malcuit néni az oka mindennek. Ez a gonosz vén asszony a következő cselt eszelte ki: a helyett, hogy két csésze egyforma kávéval töltött volna be, magának vette az elejét, a javát. És csak miután be volt töltve a kávé, hitta a szomszédasszonyt, a ki kénytelen volt beérni a silány, szintelen, cikóriával pótoló kávéval. A vége azonban az lett, hogy Chotard néni híven kezdte utánozni Malcuit nénit.

De azért szemtelenül kérdezte mindenik:

— Mi az, asszonyság, nem izlik tán a kávé?

— Ó, asszonyság, az a kávé, a mit maga főz, csak jó lehet — volt az udvarias, de dühötől remegő felelet, mialatt magában így gondolkodott az illető:

— Várj csak a jövő hétig!

De szükségük volt egymásra, mert házaik távol a várostól, elhagyatottan, egymás társaságában feküdtek. Tűz ütöttet volna ki, vagy rablók törhettek volna be távollétükben.

Kilenc órakor, a mikor Malcuit néninek munkába kellett állni, így szólt:

— Ugyan, édes szomszédasszony, nézne csak át helylyel-közzel, hogy nincs-e baj nálam.

Chotard néni ugyancsak kihasználta szomszédnője távollétét. Az összes szemetet a Malcuit asszony háza elé söpörte. Csak azt sajnálta, hogy Malcuit néni piszkos volt és nem törődött vele.

Malcuit néni tényleg úgy tett, mintha nem venne észre semmit, mert jól tudta, hogy a délután folyamán bőven kipótol mindent. Mert minden délután elment Chotard néni a férjes lányához, a ki azon a vidéken lakott, de jó messzire tőlük. Mielőtt elment, így szólt:

— Édes szomszédasszony, ugyan néz-

zen át hozzám, nehogy a csirkék a kertbe menjenek.

Malcuit asszonynak nagyon rossz természete volt. Más ember megvárta volna, hogy a csirkék beszaladjanak a kertbe, de ő, még mielőtt a szegény ártatlanok még valamit is teettek volna, egy nagy busággal agyba-főbe verte őket.

Elérkezett azonban egy nap, a mikor Malcuitné asszony minden tettének duplán örült. Az történt, hogy Chotard néni hetven esztendőssé lett. A lánya és veje olyasvalamit vettek a fejükbe, a mit csak buta falusi emberek tehetnek. Ugy gondolták, ha valaki ilyen magas korba jut, könnyen baja eshetik és ilyenkor jó, ha körülötte vannak a gyermekei.

Ez a gonosz vén asszony, ez a Chotard néni szó nélkül belement mindenbe. Hiába mondta Malcuit asszony:

— Hát én már nem is számítok?

A másik nem restelt így szólani:

— Mit akar, édesem? Az ember mégis csak a véreinel éri magát legjobban.

Májusban hurcolkodott ki. A butorai még az öreg Chotard papa idejéből származtak. Malcuit néni még egy utolsó örömben volt része. Mohón ügyelt a butorok szállítására és titkon remélte, hogy legalább a fele össze fog történi. De a szerencse nem kedvezett neki; sér-

Főtisztelendő Papság figyelmébe!

31

- Uj női- és férfi-cipész üzlet! -

Paróczay Mátyás

NAGYVÁRAD,

Rákóczi-ut és Nagy Sándor-utca sarkán

(Czillér mellett.)

Még arról is beszélhetnénk, hogy a bankszabadság megnyitását junktimba kellene hozni a készletek felvételével.

És ezt már a kormány sajtója is kezdi hirdetni, sőt bevették a felirati javaslatba is. Mikor Wekerle követelte ezt mint régebbi törvényeink végrehajtását, kicsinyítették a volt szabadelvűek. Most pedig mint nemzeti vívmányt tüntetik fel s arról hallgatnak, hogy ez Wekerle érdeme. Mindegy, legyen vívmány, csak legyen meg, hogy legalább ennyit megtudjunk menteni. Mert a gazdasági önállóság többi követelményeiről úgy látszik hosszú időre le kell mondani az országnak.

Katholikus nagygyűlés és autonomia.

A Katholikus Tudósító jelenti: Az Országos Katholikus Szövetség igazgató tanácsa tegnap délután ülést tartott, melyen többek között tanácskozás tárgyát képezték az ideai katolikus nagygyűlés és a katolikus autonomia kérdései. Az igazgatótanács kellő megfontolás után azt a határozatot hozta, hogy a nagygyűlést az ősszel rendezzi, még pedig Budapesten.

A részletek megbeszélésére és kidolgozására bizottságot küldtek ki, melynek tagjai: dr Ernst Sándor, dr Giesswein Sándor, dr Hindy Zoltán, dr Mihályfy László, dr Nagy Emil, dr Várady L. Arpád, dr Zlinszky János, dr Zsembery István.

A tanácskozás másik fontos tárgyát a katolikus autonomia kérdése képezte, melyre nézve az igazgató választmány a következő határozatot hozta:

Az igazgatótanács örömteljes meglepéssel veszi tudomásul a trónbeszédnek a katolikus autonomiára vonatkozó részét és reményét fejezi ki, hogy ez a kérdés most már mindenki meglepésére a katolikus érdekek megóvásával végre elintézésre nyer.

Azután tudomásul vették a helyettes-igaz-

gató jelentéseit és előterjesztéseit és ezzel az ülés véget ért.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, jul. 6.

Formális ülés volt a mai, éppen azért nagyon kevés volt azoknak a képviselőknél a száma, akik érdemesnek tartották a mai ülésre ellátogatni. Mikor Kabos Ferenc elnök kevéssel tizenegy óra után megnyitotta az ülést, még alig ötven képviselő volt az ülés teremben. A kormány tagjai Sechenyi Béla gróf földmívelésügyi miniszter kivételével mindnyájan jelen vannak. A karzatokat jórészt vidéki küldöttségek tartják elfoglalva.

A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és az elnöki előterjesztések után, az interpellációs könyvet olvassák fel. Ezután a felirati bizottság előadója Láng Lajos tette meg a jelentését. Lovász Márton kéri a jelentés felolvasását, amit az elnök azonnal elrendel. A jelentést Nyegre László jegyző olvassa fel.

Elnök: Van valakinek valami észrevétele?

Batthyány Tivadar gróf: Majd lesz! (Derültség.)

Hegedűs Loránt a pénzügyi bizottság előadója terjeszti be ezután a jelentését. Tumulást veszik. Utána Solymossy Ödön báró a véderő bizottság jelentését terjeszti be az 1910. évi ujoncjavaslatról, Tudomásul veszik.

Elnök: Javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését e hó 9-én délelőtt 10 órakor tartsa és napi rendjére a felirati javaslat tárgyalását tűzze ki.

Ezután áttérnek az interpellációkra.

Szabó István a csalló-szigetközi árvízmentesítés dolgában interpellál.

— Bánom is én! Nem birom itthagyni magát.

Madeleine Malcuit e szavakkal fejezte ki örömét:

— Megyek kávé főzni, édes Madeleine-em. Vissza fogunk mellel emlékezni a régi jó időkre.

A barátja előtt nagy gondal készítette el a kávé, cseppenkint öntötte rá a forró vizet. És amikor egy csészényire való lett belőle, odatolta barátja elé, hallani sem akarván arról, hogy megossa vele.

Nehezen bucsuztak el egymástól és megfogadták, hogy legközelebb megint fognak találkozni.

Minden nap legeltetni vitte Chotard néni a veje aprómarhát és egész estig kint volt velük. Messze volt a mező Malcuit néni házától, de a barátság nem törődik a távolsággal. Savanyu cukrot is hozott magával, mert tudta, hogy Catherine szereti. Ő maga jobb szerette volna a fodormentát, vagy inkább semmit, mert az olcsóbb! De mit is nem tesz meg az ember azokért, a kiket szeret.

A multól társalogva, nem egy jámbor hazugság lopózott ajkakra. Végra is tizenkét évig voltak szomszédok, de ha a dologról beszéltek:

— Ha az ember husz éven át egymás mellett lakott... Milyen boldogok is voltunk akkor, segítve egymás ügyén-baján...

Sőt este lett, mire elbucsuztak. Megcsókolták egymást... Egyikük mindig könnyezett.

Az interpellációt kiadják a földmívelésügyi miniszternek s ezután az elnök az ülést berekeszti.

A kormány felirati javaslata.

A kormánypárt (illetve a képviselőház) felirati bizottsága elkészült munkájával, amelyet a Ház mai ülésén be is terjesztett Láng Lajos előadó, aki az elaboratumot fogalmazta is. E munkát persze a trónbeszéd fonalán halad s annak mintegy parafrázisát képezi. Két dologban tér el tőle. Egyik az, hogy míg a trónbeszéd bölcsen hallgatott a szabadelvűségről, addig a felirati javaslat ismételt hangsúlyozza azt mint a magyar politikai élet alapdogmáját, — jelül annak, hogy a szabadelvűpárt megbukott és feltámadott anélkül, hogy valami okult volna. A másik örvedetesebb dolog, hogy t. i. kívánja a kilenczes bizottság katonai reformjának teljes végrehajtását.

A felirati javaslat különben teljes szövegében a következő:

Felséges Császár és Apostoli Király! Legkegyelmesebb Urunk!

A bizalom és öröm, melylyel Felséged hagyományos hódolatunkat a nagyszámu fontos és sürgős feladat küszöbén fogadni méltóztatt. hálás visszhangra talált lelkünkben.

Es amidőn Felséged atyai szívének megnyugvásával tekinti a nemzeti közvélemény alakulását és szeretett hazánk békés fejlődése és minden irányu megerősödésének biztosítékát látja, hű magyar képviselőházában akkor teljes varázsában jelenik meg előttünk állami életünk legdrágább és legféltebb kincse a korona és nemzet áldásos egyetértése.

Felséged óhajának megfelelőleg is egyik legfőbb kötelességünknek tartjuk, hogy közintézményeink korszerű kiépítésében fokozott munkásságot fejtünk ki.

Vezérünk e részben csak a szabadelvűség lehet, mert annak a segítségével valósíthatjuk meg összes nemzeti törekvésünk főcélját; az egységes magyar állam kiépítését és megerősítését.

Megnyugvással vesszük tudomásul, hogy felséged kormányának első dolga lesz az államháztartás terén a törvényes állapot helyreállítása. A pénzügyi egyensúly biztosítása, a pénzügyi készletek kiegészítése és állami hitelünk megszilárdítása céljából nemcsak a fokozott takarékoskosságot, hanem közjvedelmünk fejlesztését is elkerülhetetlennek tartjuk. Az állami háztartás rendezett volta és a pénzügyi források bőrsége és biztonsága, melyek állami életünk erejét és büszkeségét képezték a multban kell, hogy éreztessék áldásos hatásukat a jövőben is. Ezeknek biztosítására az elkerülhetetlen áldozatoktól nem szabad visszariadni, de a közterhek igazságos és célszerű elosztása és helyes közgazdasági politika által kell a nemzeti társadalmat ezek ezek elviselésére képesebbé tenni.

Belátjuk, hogy a már megalkotott egyenes adó törvények a fennforgó akadályok miatt rögtönösen nem léphető életbe és ezért megnyugvással várjuk Felséged kormányának azt a javaslatát, hogy ezt a reformot, melynek végrehajtása számos érdekét mélyen érinti, a viszonyok által megengedett legkorábbi időpontban léptessék életbe. Felséged kormányának azt a törekvését, mely az állami üzemek jövedelmezőségének fokozására irányul meglepéssel vesszük tudomásul. Valamint bizalommal várjuk azon kilátásba helyezett intézkedéseket, amelyekkel a kormány közgazdasági életünknek új lendületet kíván adni és ezzel az állami jövedelmek természetes növekedését reméli elérni.

Ezen körülmények közt rokonszenvesen fogadjuk a nyugdíjügynek és nevezetesen az özvegyek és árvák méltányosabb ellátásának elkészítését.

A bankügy rendezése tovább nem halasz-

*
Egy héttig nem látták egymást. Mi történt ezalatt? Semmi sem történt. Malcuit néni sok dolga akadott otthon, nagytakarítás, mosás stb. Chotardné asszonynak is tele volt a két keze munkával.

Junius első vasárnapján történt a nagy esemény. Malcuitné épp a konyhát söpörte, a mikor kinyílt az ajtó. És ki lép be? Ugyan ki? Hát Chotardné.

Mindig a vezetéknevükön szólították egymást, vagy asszonyságnak. Egy héttel ezelőtt még egymás keresztnévét sem tudták volna megmondani, de most egyszerre eszükbe jutott és »édes Catherine«, »édes Madeleine«-nek szólították egymást.

Catherine Chotardoak, vasárnap lévén, templomba kellett volna mennie, de ő utközben betért.

— Szeretem a jó Istent, édes Madeleine, de mikor utnak eredtem, hát annak jobban örültem, hogy láthatom magát.

Es a másik is hogy örült; hisz már nyolc napja, hogy nem látták egymást! A jó Isten keserülte meg. Mert a mikor másodsor harangoztak a misére, Catherine Chotard először azt gondolta, hogy a mise úgy sem kezdődik mindjárt a harangozás után. És a mikor elérkezett az a pillanat is, szíve sugallatát követve, így szólt:

ható. Elismerve azon nagy szolgálatokat, melyek az Osztrák Magyar-Bank hitelgényei kielégítése és valutánk állandósága és biztonsága tekintetében a múltban tett és méltányolva azon előnyöket, melyeket a jövőben is nyújtani képes, nem kívánjuk az önálló bank felállítására nézve fenálló kétségtelen jogunkat érvényesíteni, hanem hajlandók vagyunk az Osztrák-Magyar Bank szabadalmának meghosszabbítására, ha ez a nemzet minden jogos érdekének megóvása mellett eszközölhető. Nem hallgatjuk el azonban, hogy a banküggyel kapcsolatosan egy igen fontos kérdés vár elintézésre. A legmagasabb trónbeszéd is jelzi a valuta ügy betetőzésének szükségét. A készfizetések felvétele egyaránt életbe vágó érdeke a monarchia mindkét államának; annak parancsoló szükség nélkül való halogatása a monarchia presztízsen nemzetközi állásán ejt csorbát. Az ország közvéleménye kétségkívül a készfizetések felvétele mellett nyilatkozott és nekünk azt erélyesen kell követelnünk, anná is inkább mert azok a feltételek, melyekhez a kormány a készfizetések felvételét kötötte, már évek előtt bekövetkeztek s mert annak további halasztása alapján ingatná meg azok véleményét, kik a jegybank közösségét hazánkra nézve előnyösnek tartják.

Sürgős szükségnek tartjuk, hogy a Romániával még a megelőző magyar kormány közreműködésével kötött szerződés mielőbb becikkelyeztessék és nem zárkózunk el attól sem, hogy kereskedelmi viszonyaink a többi balkán államokkal a nemzeti gazdaság jogos szempontjainak figyelembevételével rendeztessenek.

A konzuli bíraskodásról szóló törvény meghosszabbításához, mint amely fontos feladatának eddig megfelelt, készséggel hozzájárulunk.

A Horvát-Szlavonországot érintő kérdéseket illetőleg osztozunk Felséged azon reményében, hogy sikerülni fog azokat a magyar birodalom érdekében teljes megóvása mellett törvényeink szemeltartásával az igazság és méltányosság elvei szerint megoldani.

A belügyi reformok terén megoldásra váró nagyfontosságú választójog kérdését, a szabadelvű, demokratikus haladás szellemében, az általános választójog alapján késznek vagyunk megoldani, amennyiben a társadalom értelme-sebb elemeinek jogos befolyása és a magyar állam egységes nemzeti jellege kellő biztosítékkal véteik körül. A magyar nemzet mindig őszinte odaadással állt a szabadelvű haladás szolgálatában, de mindig megtudta találni azt a határt, amelyet a magyar állam nagy és maradvandó érdekei parancsolólag megszabnak.

Midőn a közigazgatás terén kilátásba helyezett egyéb reformokat örömmel várjuk, bizton hisszük, hogy ezek ismét az önkormányzat iztosítása mellett az állami befolyás kellő érvényesülésére és a közhivatali állások biztosítására fognak irányulni. A közigazgatási bíraskodás kiterjesztésében a közigazgatási tevékenység természetes fejlődésének szükségképeni következményeit látjuk. Rég érzett hiányt fog pótolni a székesfőváros szervezetének reformja, melyre valóban égető szükség van. Elodázhatatlannak tartjuk a városok szabadabb mozgását és erőteljesebb fejlődését biztosító városi törvény megalkotását is.

Sürgősen megvalósítandónak tartjuk a közvetlenségre és szóbeliségre fektetett polgári perrendet, mely polgári törvénykezésünk terén a jogegységet és egyenlőséget létesíteni és az igazait kereső közönségnek az alapos, gyors és olcsó igazságszolgáltatás előnyeit biztosítani fogja.

Jogéletünk nézve főfontosságú lesz a polgári törvénykönyv régen előkészített és várt megállapítása, mely az egész magyar jogterületen a jogegységet betetőző, korszakalkotó jelentőségében súlyosan érzett nagy hiányt fog megszüntetni.

A katolikus autonómia kérdése már rég várja a megoldást s a kormány, mely e nagy művet közmegelegedéssel fogja megalkotni, minden párt elismerésére számíthat.

Oszatlan örömmel fognak találkozni a népoktatás fejlesztése és ellenőrzése a közép-

iskolák körében kívánatos szervezeti reformok és egyéb felmerült szükségletek kielégítése, nemkülönben az új egyetemnek előkészítése, ezek üdvös és sürgős voltát pártkülönbség nélkül ismeri el az ország.

Abban az erős meggyőződésben, hogy a monarchia nagyhatalmi állása hazánk fejlődésének egyik legfontosabb feltétele, kötelességszerűen foglalkozunk a véderő elengedhetetlennek mutakozó fejlesztésével mindig azon fentartással, melyet Felséged is szükségesnek tart kiemelni t. i. az ország anyagi erejét lelkiismeretesen mérlegeljük és a mellett a családfenntartásnak a nemzet fejlődését biztosító érdekeit megóvjuk és a polgári kereset zavartalan működését ne veszélyeztessük. A hadsereg harcképességét lényegesen fogja fokozni ama reformok teljes végrehajtása is, amelyekhez Felséged 1905-ben hozzájárulni kegyeskedett.

Benső megnyugvással fogadjuk Felségednek a külpolitikára vonatkozó kijelentéseit, mely a hármasszövetség erőssége a magyar nemzet egyik legnagyobb elégtétele és büszkesége, mert Felséged bölcsessége mellett mi voltunk annak mindig a legerősebb támaszai.

Felséged ez esztendőben tölti be nyolcvanadik évét. A legmélyebb alattvalói hódolattal eltelt szívünk kimondhatatlan hálával adózik a magyarok Istenének, hogy Felségednek ezt a ritka magas kort a test és lelki épség oly férfiúi teljében engedte megérni, melynél fogva bizton remélhetjük, hogy hű magyar nemzete javára és boldogságára még az évek hosszú során át meg nem fogyatkozott erővel és dicsőségével viselheti áldott fején Szent István koronáját.

Ezen egyszerű, de igaz szívből fakadó fohással fejezzük ki legméltóbban nemcsak a magunk, hanem az egész nemzet érzelmeit. Mély tisztelettel vagyunk császári és apostoli királyi Felségednek legalázatosabb szolgálói Magyar Horvát- és Szlavonországnak országgyűlésileg egybegyűlt képviselői.

Tizenkétezer iskolázatlan gyermek.

Biharban nincs szegénység.

Tüzzel vassal iskolát építenek.

A közigazgatási bizottság ülése.

Biharmegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt ülést tartott. Az ülésen siralmas képét láttuk a megye kulturális helyzetének. Szinte meglepő ezt a képet egyszerre látni minden kendőzés nélkül és most megdöbbenéssel vesz róla tudomást mindenki, pedig eddig is tudtunk róla és tudott róla mindenki csak hivatalosan nem tárták fel úgy, amint az van, a maga nagy arányaival.

A tegnapi ülésen a belényesi tanfelügyelői kirendeltség vezetője bejelentette ugyanis, hogy az ő felügyelete alá tartozó öt járás területéről 12000 iskolaköteles gyermek nem jár iskolába.

Ez a jelentés valóban szomorú és a jövő érdekében megkívánja miszerint a hatóságok azonnal intézkedjenek ezeknek az állapotoknak a megszüntetésére.

A tegnapi ülésről a tudósításunk a következő:

Miskolczi Ferenc főispán az ülés megnyitása után röviden a következő beszéddel üdvözölte Fráter Barnabás dr alispánt:

Először van alkalmunk tisztelni Fráter Barnabás urat, mint Biharvármegye alispánját. Azt hiszem, hogy az ő akaratára és lelkiismeretes munkásságára eme új hivatalában is érvényesülni fog. Ismerjük alispán ur szakismere-

tét, törhetetlen akaraterejét, melyekhez, hogy eredményes munkát végezhesen, azt kívánjuk, ami nélkül minden dugába dől, hogy az Isten segítse.

A főispán üdvözlő beszédére nagy éljenzéssel felelték, mire Fráter Barnabás a következőket mondta:

— Köszönöm a bizottság üdvözlését. Ed-digi munkásságomban is mindig a törvénytiszteletet vezettem s ez fog vezetni a jövőben is, melyhez a bizottság támogatását kérem.

Az alispán szavait szintén éljenzéssel fogadta a bizottság, ami után kezdetét vette a napirend tárgyalása:

Jelentések.

A jelentések közül elsőnek az egészségügyi jelentést terjesztették elő. E szerint a megye egészségügye kedvező volt. A járványok szünőfélben vannak. A főmérnök jelentése szerint a törvényhatósági utak jó karban vannak. A pénzügyigazgató jelentése szerint az adó gyengén tolyik, erősen érzik az exlex hatása.

Öt járás iskola nélkül.

A szokásos jelentések után Erdődy János a belényesi tanfelügyelő terjesztette elő szomorú jelentését. E szerint a felügyelete alatt lévő öt járás területéről 9128 gyermek jár iskolába, holott az iskolakötelesek száma felül van a 20000 en. Ez azonban még nem jelenti azt, hogy az öt járásból az idén 9128 gyermeket tanítottak, mert ennek 25 százaléka járt csak iskolába, a többi egyáltalán nem vagy csak ritkán látogatta az előadásokat. Ezután vádolja a tanfelügyelő azokat az állapotokat, amelyek járásaiban uralkodnak. Így megemlíti, hogy a nyégerfalvai görög katolikus iskolát egy rozoga istállóból alakították át és még így egy közönséges gunyhó az, hol bocsorokos két elemi iskolát végzett tanító oktatná a gyermekeket.

Rátér ezután az élesdi római katolikus iskola ügyére. Javasolja, hogy az iskolát szüntesse be a bizottság, mert az idei tanévben 20 növendék volt oda beiratkozva, Ebből 17 cigány volt, akik mikor megkapták az ingyen tankönyveket többet felé se mentek az iskolának. Járt tehát összesen 3 tanuló az iskolába, akik közül kettő a tanító és egy a harangozó gyermeke.

Kéri a tanfelügyelő a fenti állapotoknak a megszüntetését. Fetser Antal első sorban protestál az ellen, hogy az élesdi iskolát megszüntessék. Az idén az igaz, hogy kevés tanulója volt azonban itt a hiba a tanítóban keresendő, aki már legközelebb nyugdíjba fog menni. A tanító miatt azonban egy iskola megszüntetését még nem lehet azonnal indítványozni, mert a baj orvoslásával az iskola ép látogatott lesz, mint volt a múltban.

Miskolczi Ferenc dr főispán a tanfelügyelő jelentése után annyira megbotránkozott a hallottak felett, hogy izgatottan csapott az asztalra.

— Kérlelhetetlenül kell eljárni az iskola ügyekben. A községek vagyoni helyzetét nem kell figyelembe venni, mert nem hiszem azt, hogy egy olyan község ahol 30 tanköteles gyermek van, ne tudna saját költségén iskolát állítani. Felkérem a tanfelügyelő urat, hogy az iskolák létesítése iránt a politikai hatóságoknál tegyék meg a kellő lépéseket. Az iskolák felállítási költségeit illessék bele a községek költségvetései kereteibe és az iskolák felépítése iránt azonnal intézkedjenek.

Vasady Lajos tanfelügyelő bejelenti, hogy 1904-ben harcot indított, hogy mindenütt, ahol iskolára van szükség az minél előbb megvalósuljon. Fáradozása azonban eredménytelen maradt, mert a községek szegények és magasabb pótdadót nem bírnak el. Itt a bajok orvoslása végett külön intézkedéseket kell fogantatosítani.

Miskolczi Ferenk dr. Olyan község ahol nem tudnak az iskola felépítési költségeit fedezni, nincs a vármegyében. Egy iskola 6000 koronába kerül, ami 2 százalék pótdadónak felel meg, ezt pedig minden község megbir. El kell tekinteni mindentől, de iskolának lenni kell. Ellene mondok annak, hogy Bihar megyében ne tudnának iskolát állítani.

Fetszer Antal. Aggodalmának ad kifejezést, hogy ez keresztülvihető legyen. Helytelenül jártak el az állami iskolák felállításánál. Eddig ugyanis ott létesítettek állami iskolát, ahol a községek maguk is megbirták volna az iskola létesítésének költségeit, ho'ott erre másutt nagyobb szükség van. Szerinte a kormányt kell kérni, hogy Bihar megyének kivételes segínyt nyújtson iskolák céljaira.

Miskolczi Ferenc dr. Előbb a községeknek kell bizonyosságot tenni afelől, hogy ők is akarják az iskola létesítését és csak azután kérhetik az állam támogatását. A mellett van, hogy minden olyan község, ahol iskola nincs, köteleztessék az iskola felállítására irányuló munkálatok megkezdésére.

A főispán javaslatát egyhangulag elfogadták, mire több jelentéktelen ügy letárgyalása után az ülés 1 órakor véget ért.

Villamostelep a Drágán-pataknál.

Ajánlatok a városnak.

Az elmúlt évben versengés keletkezett a felett, hogy ki építsen Bihar megye keleti hegyei között villamfejlesztő telepet s ki boldogítsa Nagyváradot olcsó villamos energiával.

Gróf Korniss Károly a Jádvolgyön tervezett nagyszabású telepet, a Forgalmi Bank pedig a Drágán-patak és a többi hegyi vizek erejének felhasználásával akart még hatalmasabb, szinte amerikai szabású víziművet és villamos központot építeni.

Ugy látszik, hogy a versengők szépen összejöttek s egyesült erővel akarják megvalósítani a tervet.

Tegnap ugyanis beérkezett a Magyar vasúti forgalmi részvénytársaság ajánlata Nagyvárad városához, amelyet gróf Korniss Károly és dr. Hoor Mór, valamint Steiler Antal mérnök, Szirmai Richard és Urbán is aláírt.

A hosszú beadványban kijelentik, hogy a Drágán patak vízhasználatát Bihar megye vízjogi hatósága engedélyezte s minden valószínűség szerint a földművelési miniszter is jóváhagyja az engedélyt. Ilyen körülmények között elérkeztek látják az időt, hogy megtegyék ajánlatukat Nagyvárad városának a villamos energia szállítására.

Mielőtt azonban erre térnének, részletesen ismertetik a tervbe vett vízi és villamosművet.

A Drágán patak és környékének vizeit tárolnák, hogy a nagy víziműnek állandóan legyen vize.

A tervbe vett telep 70 millió lóerőóra energiát termelne, amiből az áramvesztés leszámításával, maradna 34 millió.

Nagyváradnak évi 4 millió kilovattáram átvételére tesznek ajánlatot és pedig kilovatt óránként 5 fillérért, ami évi 200000 koronát tesz ki.

Ha a város 4 milliónál több áramot fogyaszt, a többlet fogyasztás ára olcsóbb és pedig a 4 millió kilovatt órán túl minden további 500000 kilovatt 4.75 fillér

„ „ „ 4.50 „
„ „ „ 4.25 „

s az ezenfelüli fogyasztás kilovattonként 4 fillér, a város villamos kapcsoló tábláján lemérve.

A 4 millió kilovatt áram fogyasztásra 50 évig köteleznék magát Nagyvárad városa. A terv keresztülvitelére külön részvénytársaság alakulna 30.000.000 korona alaptőkével.

A részvénytársaság a város által fizetendő évi 200000 koronát 5 százalékkal tőkésítendő s az ennek megfelelő 4 millió összegben törzsrészeket adna át a városnak teljesen ingyen. Tehát a város az évi 200000 koronáért áramot is törzsrészt is kapna s 50 év után megmaradna a városnak a 4 millió értékű törzsrészvény, az 50 év folyama alatt pedig esetleg részesednék a telep jövedelméből, mint a vállalat részese, sőt képviselhetné magát az igazgatóságban s így befolyást gyakorolhatna annak üzemére és vezetésére.

Az áramvesztés után megmaradó 34 millió kilovatt áramból 4 milliót Nagyvárad venne igénybe, míg a megmaradó 30 millió kilovatt energiát Arad, Debrecen stb. városokban értékesítendő kilovattonként 6 fillérrel, s így a telep bruttó bevétele 1.800 000 korona lenne, amelyből ha leszámítjuk a tőke törlesztés és kamat, valamint üzemi költségekre szükséges 1.256 427 korona kiadást, 544.000 kor. tisztajövedelmet hozna a telep.

Kijelentik az ajánlattevők még azt is, hogy nekik nincs szükségük a városi villamos telepre s az megmaradhatna a város tulajdonában, mivel ők az előforduló üzemzavarok elhárításáról másként gondoskodnak.

Gróf Korniss ajánlatánál tudvaleg az volt az egyik ütköző pont, hogy a város nem akarta, a saját villanytelepét átadni a vállalkozóknak.

Az ajánlat felett az első pillanatban nem lehet bírálatot mondani, mert bővebb tanulmányozást igényel,

Mindenesetre azonban nagyon meggondolandó, hogy 50 évig leköttheti-e a város magát egy villanytelepnek a technika mai rohamos fejlődése mellett, mikor minden nap újabb és újabb meglepetéseket hozhat. Lehet, hogy pár év múlva, vagy még előbb olyan olcsó és kiváló világítási eszköz birtokába jut a tudomány, amely jobb és sokkal olcsóbb, mint ma a villamos energia előállítására vízi erővel. Ötven év hosszú idő.

Ipar és kereskedelem a zöldasztalnál.

A kamara teljes ülése.

A nagyvárad kerületi és ipar kamara július hó 5-én tartotta teljes ülését Reismann Mór alelnök elnöklété alatt.

A terjedelmes elnöki jelentés számot ad az időközben érkezett miniszteri leiratokról. Tudomásul adja a teljes ülésnek, hogy a Goldberger-féle segélydíjra két pályázat érkezett be, míg a Voigtländer ösztöndíjra csupán Ujlaky István nagyvárad cipész pályázott. A postaigazgatóság értesítette a kamarát, hogy a távbeszélő hálózat fejlesztését az áramkörök szaporításával, nem eszközölheti, mert nincs ráj fedezet, Részvétellel emlékezik meg az elnök Óváry Lajos volt alelnök haláláról s indítványára az elhunyt érdemeit és emlékét jegyzőkönyvbe iktatják és az alelnöki szék betöltését a jövő teljes ülésre tűzték ki.

Tudomásul vette a teljes ülés, hogy a kamara 1909. évi zárszámadását a miniszter jóváhagyta.

Szentjobb község vásári helypénz díjszabályzatának módosítását javasolja a kamara, míg ellenben Kötgyán község országos vásárának szaporítását nem véleményezi; hanem a

hetivásár áttételét szerda, napra engedélyezendők tartja.

Ugyancsak Kötgyán község kérte piaci helypénzdíjszabás megállapítását, amire Bihar vármegye a kamara véleményét kérte ki, mire a kamara teljes ülése a díjszabályzat jóváhagyása mellett nyilatkozott.

A kamara felterjeszti a derecskei ipartestület azon kérvényét a miniszterhez; amelyben az ipartestületektől az adóztatásra vonatkozó adatok bekívánása ellen nyilatkozik.

A kamara által kezelt kereskedelmi kóroda egyesület alapítványának 450 korona kamatából Rosenblüth József részére 300 koronát, Mózes Áron részére pedig 150 koronát szavazott meg gyógyítási célokra a kamara.

Örömmel vett tudomást a kamara a kereskedelmi kormány azon szándékáról, hogy a személy és podgyászszállítási névze a belforgalomban érvényes szabályzati határozmányok az új nemzetközi egyezménybe is felvéssenek.

Felterjesztést intéz a kamara a pénzügyminiszternek a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok részéről bevallandó győzői díjakra vonatkozó körrendelete ellen.

A tisztességtelen verseny ellen.

A temesvári társkamara megkereséséhez képest elhatározta a teljes ülés, hogy a tisztességtelen versenyről szóló törvény megalkotása iránt felir a miniszterhez,

Különleges rendelet kibocsátását kéri a kamara a párisi Maisson Rosset cég hólapprendszerü elárúsítása ellen.

A telefon használata.

Az aradi társkamaramnak a távolsági forgalomban a telefon hálózatnak nem előfizetők által való használata ügyében küldött feliratát hasonszellelű felirattal támogatja a teljes ülés.

A miskolci kamara a kisipari gépadományozások kérdésének megvitatására országos kamarai értekezlet megtartását tartja szükségesnek. A teljes ülés szintén az értekezlet megtartása mellett foglal állást.

Nyugati helyett keleti pályaudvar.

Szeben vármegye közigazgatási bizottságának mozgalma a Nagyváradot is érintő 603. és 604. sz. gyorvonaloknak a budapesti keleti pályaudvarra terelése tárgyában, a kamara teljes ülése felterjesztéssel pártolja.

A nagyvárad kir. törvényszékhez kereskedelmi ülnökké, a létszámnak 5-ről 8-ra emelésével dr. Hoványi Géza, ifj. Moskovits Mór, Kugler Albert, Uilmann Sándor, Lewitter Miksa eddigiek mellé dr. Popper Ákos, Andrányi Gusztáv és Weisz Ernő választattak meg.

Elhatározta továbbá a kamara teljes ülése, hogy hasonszellelű felirattal pártolja a temesvári kamarának a munkás betegsegélyezésről szóló törvény sürgős revíziója tárgyában a kereskedelmi miniszterhez intézett felterjesztését.

Az ülés végén foglalkozott a kamara teljes ülése azon panaszszal, hogy a gyermekmenhelyek fehérmű szükségletének szállítást, az eddigi szokástól eltérően, pályázat mellőzésével 10 évre két szövetkezetnek adták ki. A teljes ülés megbizta a kamara elnökségét, hogy írjon fel ez ellen a miniszterhez s tiltakozzék a különös eljárással szemben. A feliratot pedig pártolási céljából az összes kamaráknak küldje meg.

UJDONSÁGOK.

* **Uj misés áldozások.** A nagyvárad i. sz. székesegyházban tegnap reggel áldozópappá szentelt Fetszer Antal felsz. püspök három végzett papnövendéket: Domanek Pált, Mártonffy Ernőt és Zahoray Józsefet. Domanek Pál vasárnap Mezőberényben tartja első szent miséjét, Apostol Ubald plébános manuduktorsága mellett. Az ünnepélyes alkalommal Pálffy Béla gyomai plébános tartja a szent

beszédet. *Mártonffy* Ernő ma, csütörtökön teljes csöndben, a nagyvárad i. sz. székesegyházban mutatja be első szent miséjét, míg *Zahoray* József vasárnap tartja primiciáját a Bácskában, Csonoplyán. A papszentelés alkalmából *Fetsner* Antal felsz. püspök az új miséáldozások tiszteletére ebédet adott, amelyen résztvett *P. Csák* Endre, a kapucinus rendnek Nagyváradon időző tartományi főnöke is.

* **A városi mérnöki hivatal személyzet szaporítása.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága a múlt év december havi közgyűlésén elhatározta, hogy a városi mérnöki hivatalhoz két mérnöki, 1 könyvvezetői, 1 csatorna felügyelői, 2 gépkezelői és egy utmesteri állást szervez. A közgyűlés ezen határozatát a belügyminiszter jóváhagyta.

* **Nagy tüzvész Tótiban** Tegnap délután rémes tüzvész pusztított a margitai járás Tóti községben, mely hogy teljesen nem pusztult el, az kizárólag a lakosság tulmegfeszített mentési munkáinak tulajdonítható és annak, hogy a dühöngő szélvész alább hagyott. A tűz Kovács Ferenc jómódu gazda udvarán Kovács Istvánné lakásában keletkezett. Kovács Istvánné kenyert sütött s nagyon valószínű, hogy vigyázatlanság következtében a kemencéből tüzes fadarab került ki, melytől lángot kapott az istálló és ettől a közeli épületek. A tüzet dacára annak, hogy hamar észrevették, nem tudták lokalizálni, mert nagy szél dühöngött. A község lakossága összefutva nagy mennyiségű vizet hordott össze s valóságos záport eresztett a tűzre, mégse volt képes sikeresen dolgozni a pusztító elemmel szemben. Kovács házáról átsapott a tűz Ecsedy Károly lakóházára, majd erről Kállay Lajos épületeire. Rövid időre műve volt csak s egy sor ház melléképületeivel egyetemben lángokban állott. Bámulatos munkát fejtettek ki az emberek, azonban hiába. A tűz oly rohamosan terjedt, hogy a megrémült lakosság lovaküldöncöket menesztett a közeli községekbe segítségért. A kérelemre kivonult a margitai tűzoltóság. Mire azonban a tűzoltók kivonultak a nagy szél alább hagyott s a lakosság a tűz tovább terjedését megakadályozta. Még sok időbe került azonban, hogy a tüzet végleg eloltották. A kár ismét van a 100,000 koronán. A hatóság megindította a vizsgálatot annak megállapítása iránt, hogy kit terhel a felelőség.

* **Biharfüred megnyílt.** A természeti szépségekben bővelkedő vadregényes klimatiku, gyógyhelynek *Biharfürednek* elérkezett a szezonya. Aki a rekkenő nyári meleg elől olyan helyre akar elvonulni, ahol nem kell átszenvedni a kánikulával járó kellemetlenségeket, alig talál erre alkalmasabb helyet a tiszta, pormentes levegőjű, szelektől védett Biharfürednél, amely ma olyan berendezéssel bír, mint bármely más fürdő. Ez a hely mindennel meg van áldva, ami a valódi üdüléshez szükséges és az ellátásnak párját hiába keressük a világtüdőföldben.

* **Személyi hírek.** *Sztaniszlavszky* Adolf kir. főügyész szabadságát megkezdte s a Lydora utazott. Szabadság ideje alatt a hivatal vezetését *Karoussky* Ferenc főügyési helyettes látja el. — *Huzella* Gyula kir. keresk. tanácsos, kamarai elnök hosszabb nyári tartózkodásra Szovátára utazott.

* **Sikkasztó napszámos.** Krampel Ferenc zenetanár Balog József napszámosra bízott 10 koronát, hogy azt az adóhivatalnál fizesse be. Balogh József a megbízást nem teljesítette, hanem a 10 koronát elitta. Krampel Ferenc később megtalálta Balogot a nagy piacon, s az ottani rendőrrel előállította a rendőrkapitányi hivatalhoz, ahol lezárták s ellene az eljárást folyamatba tették.

* **Lugkőoldatot ivott.** Tegnap este Haspel Mária 20 éves cselédeány lugkőoldatot ivott s tetteinek elkövetése után a Bihar megyei kórházba felvételre jelentkezett. A rendőrség a kórházban kihallgatta a súlyosan

sérült leányt, aki azt adta elő, hogy az öngyilkosságot azért akarta elkövetni, mert jegyese, egy budapesti borbélylegény hűtlen lett hozzá és dacára annak, hogy viszonyukból egy kis leánya is született, aki most 5 hónapos, mégis egy másik ismerősével váltott jegyet.

* **Bitangóságban** találtak két ökröt: Igazolt tulajdonosa jelentkeztek a kihágási ügyosztálynál.

* **Borsalino,** Pichler és angol *kalap* tavaszi ujdonságok **REICHARD ARUHÁ-ZABA** megérkeztek, hol legelegausabb budapesti és *amerikai cipők* kaphatók. 40

x *Finom uri fehérnemű és minden uri divat és kalap ujdonság megérkezett*

Róth M. utóda cégnél.

Bémer-tér.

Eredeti angol férfi cipők. 150

x **Olvasza el kérem!** Ha érdeklí, hogy lakásában miért érhet el takarítást villamos áramfogyasztással. On égethet már 16 gyertyafényű Wolframéngőt és ami a régiakkal szemben óránként kb. 3 fillért takarít meg, tehát nem szükséges, aki *nem akar* nagy világítást, hogy 32-es vagy 50 gyertyafényű égőket alkalmazzon és ami a fő nálam, ezen *Wolfram égő* 2 K 40 fill. Stern villamos felszerelési vállalata Bémer-tér 2. Telefon 556. Szívesen szolgálok felvilágosítással. 44

x **A Lloyd kávéház** nyári kertheiységében július hó 7, 8, 9, és 10 án a következő igen érdekes ujdonságok lesznek bemutatva:

1. Biskra. 2. Kiálthatatlan jó barát. 3. Julián testvérek. 4. Don Juan házasodik. 5. Viharos időkből. 6. Lilly. 7. Zsába. 8. Temetés Anombaa

Belépti díj nincs, kezdete este 9 órakor. Kitűnő italokról és ételekről gondoskodva van. A n. é. kö. zönség szíves pártfogását kéri *Hartstein és Örléy* kávéház tulajdonosok. 39

x **Uj fogtechnikai laboratórium.** 25 évi gyakorlat a fogtechnika minden ágában! 12 évig Nagyváradon működtem Heiman fogorvosnál mint fogtechnikus. Elvállalok minden munkát arany vagy kaucsukban, szájpadtás nélkül, izléses és szolid kivitelben, olcsó árak mellett. Kérve a n. é. közönség támogatását, vagyok tisztelettel *Wildenbug Miksa* fogtechnikus Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11. szám. 75

Feketék és fehérek harca.

Őlik a szerencseneket.

Amerikából, a szabadság és minta-polgárok hazájából, fékevesztett faji gyűlölségről és vérengzésekről hoz hirt a táviró. A fehérek pusztítják a szerencseneket, mert Reno városban egy szerencsés bajnok box-versenyben legyőzte a fehéret.

Az amerikai nép egész jellemére különben éles világítást vet ez az egész boxolási história. A versenyt több, mint 18,000 ember nézte végig és az egyes helyekért horribilis árakat fizettek. A legolcsóbb hely is például 50 korona volt.

A küzdő felek *Jeffries* angol és *Johnson* néger bajnokok voltak. Vagy 16-szor csaptak össze a közönség feszült figyelme közepette. A kapott ütésektől arcuk csupa vér lett, fejük megdagadt. De a nép azért élvezett. Persze a küzdőket sem hagyta el a kitarás. Sőt humorizáltak is. Például, valahányszor a néger egy-egy súlyos csapást mért az angolra, mindig így szólt:

— Szeretlek édes öregem!

Végre is azonban a néger lett a győztes. Az angol elterült a gyepen és eszméletlenül

csupa véresen vitték be a barakba bekötözés végett.

A fehérek rettenetesen lehangolva távoztak a versenytérről. Később gyűlöletük odanőtt, hogy megtámadták a négereket. Reno-ban valósággal kitört a szerencsen-üldözés. Több négert az utcán megtámadtak és megölték.

Az újabb érkezett táviratok szerint a veszedelem sokkal komolyabb, mint első pillanatra látszott. A szerencsen-üldözés egész Amerikában, különösen a déli államokban erősen terjed.

Legújabb távirataink a következők:

Nev-York, jul. 6. A Johnson diadala miatt vívott faji harcoknak tizenhét emberélet esett áldozatául, akik közül tizennégyen szerencsenek és hárman fehérek. Ezenkívül sok ezer fehér és szerencsen többé kevésbé veszedelmesen megsérült. Nagyon veszedelmes formát öltött a zavargás Washingtonban, ahol két fehéret és egy szerencsent halálra vertek és száznál többet veszedelmesen megsebesítettek. A Nev-yorki szerencsen városrészben egész éjjel folyt zavargás. Az egész rendőrség talpon volt, hogy a dühöngő tömeget fékentartsa. Negyvennél több ember megsérült.

Fél millió Jeffriesre.

London, július 6. Jeffries egy lelkes hive fogadást kötött 1:10 arányban, ötvenezer dollárt téve le, hogy a néger már a hetedik összecsapásánál fekdüni fog. Most félmillió dollárt fizet.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtök: Vig özvegy. (Fedák Sári és Király félléptével.)

Péntek: Lotti ezredesei, opperet. (Fedák Sári utolsó félléptével.)

IRODALOM.

A Szigligeti-Társaság közgyűlése.

A Szigligeti-Társaság folyó hó 10-án délután 5 órakor tartja évi rendes közgyűlést a városháza nagytermében. A tárgysorozat a következő: 1. A főtitkár évi jelentése. 2. A múlt évi zárszámadás előterjesztése. 3. A folyó évi költségvetés megállapítása. 4. A választmány kiegészítése. 5. Esetleges indítványok, melyeket az alapszabályok értelmében a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az elnökséggel közölni kell. *Rádl* Ödön elnök, *Sas Ede* főtitkár.

MULATSÁG.

Velencei ünnepély az Ezredévi Emlék téren. A nagyvárad i. sz. izraelita négyelet ma, csütörtökön délután tartja pompás mulatságát az Ezredévi Emlék téren, amely egyike lesz a nyár legsikerültebb mulatságának. Az ünnepély kimagasló mozzanata lesz, hogy Fedák Sárát is sikerült az agilis rendezőségnek megnyerni a közreműködésre. Ez már magában elég volna az érdeklődés felkeltésére, pedig ezen kívül gondoskodtak egész sereg különféle szórakoztató dolgokról. Katona- és cigányzene, sétahangverseny, uzsonna, konfetti, virágcsata teszik változatosá és élvezetessé a gazdag programot. Az ünnepélyre a különben is szép sétateret festői módon feldíszítették. Az ünnepély kezdete délután 5 óra.

TÁVIRATOK

Ivánka Milán szabadlábbon.

Budapest, július 6. Ivánka Milán ma hagyta el a váci intézetet. Ivánka királyi kegyelem alapján nyerte vissza szabadságát.

Sikkasztó hadnagy.

Budapest, július 6. Lékán O. ivér hadnagy ezeltől két évvel Gyulán a tiszti étkezde pénzéből 1800 koronát sikkasztott s azzal Romániába szökött. A hadnagyot most letartóztatták és a gyulai ügyészségre kísérték.

NYILTTÉR.

BUTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u.7.

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	7 50	9 50	2 10	4 50	6 40	9 17
V.-Velece >	8 00	10 00	2 20	5 00	6 50	9 28
Rontó >	8 16	10 16	2 36	5 16	7 06	9 48
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 41	5 21	7 11	9 48

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Püspökfürdő ind.	8 59	10 50	3 19	5 59	7 49	10 32
Rontó >	9 04	11 04	3 24	6 04	7 54	10 37
V.-Velece >	9 17	11 19	3 37	6 17	8 07	10 50
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 47	6 27	8 17	11 00

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 00	2 20	5 00	6 50	9 27
V.-Velece >	8 10	10 10	2 30	5 10	7 02	9 37
Rontó >	8 16	10 16	2 36	5 16	7 06	9 43
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	2 53	5 33	7 23	10 00

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este	este
Félix-fürdő ind.	8 40	10 40	3 00	5 40	7 30	10 13
Rontó >	8 47	10 47	3 07	5 47	7 37	10 20
V.-Velece >	9 00	11 09	3 20	6 00	7 50	10 37
Nagyvárad érk.	9 10	11 19	3 30	6 10	8 00	10 47

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

** Csak ünnep- és vasárnapokon szeptember 15-ig közlekedik.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti főzsetudósítások.

Budapest, július 6.

A gabonafőzset.

50 kilogrammonként.

Buza októberre — — —	910
Rozs októberre — — —	692
Zab októberre — — —	720
Tengeri júliusra — — —	541

Irányzat: Szilárd. Megnyitás után gyöngült.

Értéktőzset.

Magyar hitel — — —	841.—
Osztrák hitel — — —	667.—
4%-os koronajáradék — — —	92.30
Államvasut — — —	742.—
Jelzálogbank — — —	480.—
Leszámitoló bank — — —	567.—
Hazai Bank — — —	301.—
Kereskedelmi részv. — — —	736.—
Rimamurányi — — —	690.00
Salgótarjáni — — —	637.—
Közúti vasut — — —	717.25
Városi villamos — — —	377.—
Adria — — —	521.—

Irányzat: Nyugodt. Adria 15 K-val emelkedett.

A kereskedelmi felület

Dr. VOGSKICS GYULA.

Nagyvárad város tanácsának árverési küldöttségétől.

9277—1910. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága 179—8092. kgy. sz. határozatával elrendelte, a vízvezetési központi szerelő telep és lakás felépítését.

A város tanácsától nyert megbízás folytán a vízvezetési központi szerelő telep és lakás felépítésének összes építő munkálatainak vállalatba adása céljából folyó év július hó 29-ik napján d. e. 10 órakor a városháza bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

1. Föld, kőműves és elhelyező munka.
2. Ács munka.
3. Bádogos munka.
4. Cserepező munka.
5. Asztalos munka.
6. Lakatos munka.
7. Mázoló munka.
8. Üveges munka.
9. Vízvezető berendezés és csatornázási munkák.
10. Különféle.
11. Kályhás.
12. Kárpitós.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5 százaléka teendő le a város házipénztárába.

A bánatpénz készpénzben vagy óvadékképs értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolatai csatolandó az ajánlathoz.

Ajánlatok csak írásban alulírott küldöttségi elnök kezéhez 1910. évi július hó 29-ik napjának délelőtt 10 órájáig adhatók be. Az ajánlatok a nyilvános árlejtésben fognak felbontatni.

Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak a szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A borítékban megjelölendő az a munkálat, melyre az ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csakis egységárak megjelölése mellett tehető, ebből a célból a város ártelekkel

ki nem töltött költségvetéseket bocsát a pályázók rendelkezésére, vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell azon egységi árakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtását kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek, ártelekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, és a feltételek és költségvetések 10 koronáért megszereshetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy jelen hirdetményt, az árlejtési feltételeket ártelekkel ki nem töltött költségvetéseket és terveket ösmeri és azokat magára kötelezőknek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erőstb. alkalmazására vonatkozó határozmányai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelező.

Ajánlatot úgy az összes munkálatokra mint az egyes munkanemekre lehet tenni.

Ajánlattevőt a tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés megtörténik, ellenben Nagyvárad városát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Nagyvárad, 1910. július hó 2.

Kömlyóssy József,

tanácsnok, mint az árverési küldöttség elnöke.

308

Nagyvárad kereskedelmi és iparkamara.

2635—1910.

Pályázati hirdetmény.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi osztálya ezennel közhírré teszi, hogy a nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. Miniszterium által 52.081 VI. A. 1910. sz. a jóváhagyott alapítólevél 5. pontja értelmében a »Nagyvárad kereskedelmi kórodaegylet alapítványá«-nak folyó 1910. évi esedékes kamataiból 450 korona tandijmentesítés céljából felhasználás alá kerül.

Az évi kamatok ezen II-ik felét kitevő 450 korona első sorban kereskedelmi alkalmazottaknak, a Nagyvárad Felső Kereskedelmi iskolába járó gyermekei tandijmentességére fordítatik.

Felhívom ennél fogva mindazokat, a kik a fenti támogatásra igényt tartanak, hogy az iránt folyamodványukat kellően felszerelve, legkésőbb f. évi augusztus hó 25. napjáig az alulírott kamarához nyújtsák be.

A tandijmentességi segély iránt beadandó kérvényekhez az előző tanév eredményét feltüntető iskolai bizonyítvány, illetve annak hiteles másolata, valamint ama körülményt igazoló okmány is csatolandó, hogy a folyamodók kereskedelmi alkalmazottak gyermekei.

Nagy-Várad, 1910. július hó 4-én.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi osztálya:

Reismann Mór,

elnök.

Dr. Sarkadi Lajos,

titkár.

V. v.

5 13

5 27

5 43

6 07

6 21

6 34

6 41

6 51

7 00

7 11

Tvsz.

2 50

8 03

13 17

8 31

8 48

4 31

4 45

5 08

5 37

5 46

6 47

7 01

7 20

7 28

7 42

7 51

8 07

8 13

8 27

8 41

9 08

9 19

9 35

9 49

10 08

10 24

Szv.

6 02

6 12

6 29

6 —

44

7 08

7 28

7 39

7 47

7 58

8 17

8 45

Sze

10 00

10 22

10 50

11 04

11 15

12 08

12 22

12 31

12 43

12 54

11 13

11 32

1 43

2 07

31 6

VASUTI MENETREND.

ÉRVÉNYES MAJUS 1-TŐL.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Tvsz.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Oda. — Vissza.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
	7 00			2 00		5 40	9 35	Ind. Budapest k. p. u. Erk.	4 50	7 20				6 40	
	9 35	11 31		4 23		9 27	11 41	> Bpest ny. p. u.	12 46	3 44	5 39		11 38	3 49	9 55
5 13	11 28	2 06		5 57	1 35	12 25	12 16	> Szolnok	5 06	12 54	3 44	10 20	9 52	12 48	5 41
5 27		2 18			1 50	12 41		> Püspökladány	4 50	12 41		10 01		12 37	
5 43	11 49	2 33		6 17	2 07	12 56		> Báránd	4 29	12 25		9 38	9 33	12 23	5 20
6 07	12 04	2 52		6 32	2 29	1 16	1 53	> Sáp	3 59	12 05	3 00	8 56	9 19	12 05	5 05
6 21		3 5			2 43	1 29		> Berettyóujfalu	3 31	11 51		8 35		11 52	
6 34	12 20	3 17			2 57	1 42		> Mezőpeterd	3 16	11 39		8 17		11 41	
6 41								> Mezőkeresztes	2 47			7 54			
6 51		3 30			3 11	1 53		> Ártánd	2 37	11 26		7 43		11 30	
7 00	12 33	3 38			3 21	2 54	2 26	> Bors	2 20	11 19	2 27	7 43	8 48	11 23	
7 11	12 42	3 48		7 09	3 33	2 15	2 55	> Biharpuspöki	2 15	11 09	2 16	7 28	8 41	11 14	4 24
	12 54	4 10	6 30	7 14		2 53	2 42	Érk. Nagyvárad Ind.	8 22	10 54	1 45	7 07	8 34	10 53	4 14
	1 01	4 17	6 39			3 00		Ind. Nagyvárad Érk.	8 22	10 27	1 45	7 01		10 47	
	1 10	4 27	6 51			3 03		> Várad-Velence	2 09	10 18		6 51		10 38	
	1 20	4 38	7 05					> Fugyivásárhely	7 53			6 38		10 27	
	1 28	4 47	7 16	7 42		3 29	3 14	> Szakadát	7 43	10 00	1 25	6 30	8 10	10 21	3 31
	1 35		7 25					> Mezőtelegd	7 31			6 21			
	1 41		7 33					> Mezőtelki	7 24			6 14		10 09	
	1 47	5 02	7 59	7 55		3 45	3 29	> Czécske	7 17	9 44	1 12	6 09	7 58	10 04	3 38
	1 52	5 06	2 05			3 50		> Élesd	7 10	9 38		6 03		9 59	
	2 00		8 15					> Élesd megálló	7 00			5 56			
	2 12	5 25	8 30	8 15		4 09	3 52	> Rikosd	6 50	9 25	12 58	5 47	7 46	9 47	3 26
	2 16							> Rév	6 39			5 41			
	2 22	5 33	8 38			4 17		> Rév megálló	6 33	9 16		5 36		9 39	
	2 27	5 38	8 43					> Zichy barlang	6 27	9 13		5 31			
	2 37	5 49	8 55			4 31		> Váronkolyos	6 15	9 04		5 21		9 28	
	2 45	5 57	9 04			4 39		> Brátka	5 58	8 56		5 12		9 20	
	2 55	6 08	9 17	8 48		4 50		> Jádvolgy	5 26	8 48		5 08		9 13	2 34
	3 06		9 30					> Bucsa	5 13			4 50			
	3 24	6 30	9 49	9 08		5 12	4 44	> Feketetó	5 04	8 33	12 44	4 43	7 07	8 58	2 39
	5 20	8 12	12 28	10 30		7 18	6 26	> Csucs	5 04	8 33	12 44	4 43	5 21	6 49	1 06
								Érk. Kolozsvár Ind.	1 30	6 04	10 31				

Nagyvárad—Vasköh.

Tvsz.	Szv.	Oda.	Vissza.	Szv.	Tvsz.
2 50	4 30	Ind.	Nagyvárad		Erk.
3 03	4 41		Várad-Velence		
3 17	4 56		Rontó		
3 31	5 05		Félicsfürdő		
3 48	5 21		Kardó		
4 31	5 58		Nyárló		
4 45	6 11		Magyargyepes		
5 08	6 28		Tasádfő		
5 37	6 56		Drágszéke		
5 46	7 05		Magyarcséke		
6 16	7 33		Dused		
6 47	7 59		Szombatság-Rogoz		
7 01	8 10		Hollód		
7 20	8 26		Gyanta		
7 28	8 37		Fekete Kápolna		
7 42	8 53		Sólyom		
7 51	9 02		Belényesörvényes		
8 07	9 18		Borz		
8 13	9 24		Belényesujlak		
8 27	9 40		Sonkolyos		
8 41	9 56		Fenes		
9 08	10 12		Beléyues		
9 19	10 28		Dragonyesd		
9 35	10 44		Szudrics		
9 49	11 00		Rieey		
10 08	11 16		Lunka-Rézbánya		
10 24	11 32	Érk.	Vasköh-Barest		Ind.

Vészto—Kötegyán—Hollód.

Vv.	Vv.	Oda.	Vissza.	Vv.	Vv.
6 18	5 10	Ind.	Vészto		Erk.
6 36	5 28		Okány		
6 52	5 43		Gyanta		
7 01	5 52		Sarkadkeresztúr		
7 15	6 07		Méhkerék		
7 23	6 14	Érk.	Kötegyán		Ind.
8 01	6 56	Ind.	Kötegyán		Érk.
8 14	7 11		Pósa		
8 33	7 26		Illye		
8 47	7 41		Csegöd		
8 57	7 51		Erdőgyarak		
9 06	8 01		Árpád		
9 21	8 27		Feketebátor		
9 35	8 42		Feketetó		
10 00	9 17		Tenke		
10 20	9 36		Rippa		
10 32	9 53		Mocsár-Gyanta		
10 42	10 11	Érk.	Hollód		Ind.

Szombatság—Rogoz—Dobrest.

Vv.	Tvsz.	Oda.	Vissza.	Vv.	Tvsz.
9 30	7 50	Ind.	Szombatság-Rogoz		Érk.
9 59	8 19		Nánhegyes		
10 09	8 29	Érk.	Dobrest		Ind.

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Szv.	Mv.	Szv.	Mv.	Szv.	Vv.	Oda.	Vissza.	Vv.	Szv.	Mv.	Mv.	Szv.	Szv.
6 02	8 01	10 20	1 13	4 45	7 40	Ind.	Nagyvárad	Érk.	8 28	9 40	12 05	3 10	4 00
6 12	8 13	10 30	1 25	4 56	7 59		Ossi	Ind.	8 14	9 29	11 52	2 57	3 49
6 29	8 33	10 48	1 48	5 15	8 22		Less		7 54	9 12	11 30	2 35	3 33
6 44	8 44	10 56	2 00	5 25	8 33		Gyapju		7 40		11 14	2 20	3 22
	9 13		2 19	5 34	8 45		Cséffa		7 30	8 54	11 03	2 10	3 15
	9 20		2 31		8 56		Pusztaradvány		7 17		10 38	1 47	
7 08	9 27	11 16	2 39		9 04		Madarász		7 09		10 30	1 40	
	9 40		3 07		9 24		Nagyszalonta		7 02	8 31	10 22	1 33	2 51
7 28	9 59	11 44	3 27	6 24	9 38		Pusztabarmód		7 25		10 05	1 16	
7 39	10 11	11 53	3 40	6 33	10 05		Kötegyán		6 11	7 54	9 52	1 04	2 32
7 47	10 23	12 02	3 53	6 42	10 17		Sarkad		5 54	7 41	9 29	12 44	2 22
	10 27		4 05	6 51	10 29		József szanat.		5 40		9 15	12 30	2 12
7 58	10 39	12 18	4 12	7 00	10 37		Gyulai városdó		5 26	7 26	9 10	12 25	2 08
	10 51		4 27	7 07	10 50		Gyula		5 05	7 18	8 56	12 14	2 01
8 17	11 04	12 37	4 42	7 18	11 05		Biczere		5 05	7 06	8 36	11 58	
	12 12		5 04	7 30	11 17		Érk. Békéscsaba		4 50	6 56	8 18	11 43	1 38
10 45	2 43	4 22	9 46	11 01	7 40		Érk. Arad	Ind.		5 08		8 18	11 25
							Érk. Szeged-Rökus	Ind.	8 22	3 30		10 59	3 01

Nagyvárad—Gyoma.

Szv.	Vv.	Oda.	Vissza.	Szv.	Vv.
6 19	1 43	Ind.	Nagyvárad		Érk.
6 33	2 02		Ossi		
6 51	2 18		Uj-Palota		
7 05	2 30		Gyires		
7 19	2 43		Vizes-Gyán		
7 26	2 50		Körösszeg		
7 37	3 00		Nagy-Harsány		
7 57	3 19		Szásál		
8 14	3 35		Nagy-Tóti		
8 26	3 47		Komádi		
8 44	4 04		Iráz		
9 17	4 32		Kót		
9 42	5 01		Vészto		
10 25	5 41		Szeghalom		
10 41	5 56		Körösladány		
10 58	6 12		Kéthalom		
11 42	6 35		Dévaványa		
12 00	6 55		Ózdamajor		
12 23	7 18		Érk. Gyoma		Ind.

Székelyhid—Margitta—Szilágysomlyó.

Vv.	Szv.	Szv.	Oda.	Vissza.	Szv.	Szv.	Vv.
10 00	2 27	6 40	Ind.	Székelyhid		Erk.	6 52
10 22	2 48	7 01		Asszonyvászár			7 18
10 50	3 09	7 22		Átkeresztúr			7 34
11 04	3 22	7 35		Vedresábrány			7 55
11 15	3 32	7 45		Monos-Petri			8 22
12 08	3 57	8 04		Margitta			8 56
12 22	4 10	8 17		Felsőábrány			9 09
12 31	4 20	8					

Nagyvárad város tanácsának árverési küldöttségétől.

11091—1909. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága 362—6148—1909. kgy. sz. határozatával elrendelte a kolozsvári, aradi-uti és a bányasor végén emelendő vámházak felépítését.

A város tanácsától nyert megbízás folytán a Kolozsvári, aradi-uti és a bányasor végén emelendő vámházak építő munkálatainak vállalatba adása céljából folyó év július hó 28-ik napján délelőtt 10 órakor a városháza bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

Föld-, kőműves- és elhelyező munka.

Vasmunka

Kőfaragó munka.

Bádogos munka.

Cserepező munka.

Asztalos munka, lakatos, mázoló és üvegező munka.

Különbéle munka.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5 százaléka teendő le a város házipénztárába.

Bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le.

Bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolatai csatolandó az ajánlathoz.

Ajánlatok csak írásban (alulírott küldöttségi elnök kezébe) 1910. évi július hó 28-ik napjának d. e. 10 órájáig adhatók be. Az ajánlatok a nyilvános árlejtésben fognak felbontani.

Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak a szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A borítékon megjelölendő az a munkálat, melyre az ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csakis egységárak megjelölése mellett tehető, ebből a célból a város ártelekkel ki nem töltött költségvetéseket bocsát a pályázók rendelkezésére az ajánlattevőknek maguknak kell azon egységi árakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtására magukat kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek, ártelekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek és költségvetések 10 koronáért megszereshetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy jelen hirdetményt, az árlejtési feltételeket, ártelekkel ki nem töltött költségvetéseket és terveket ismeri és azokat magára kötelezőknek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmazására vonatkozó határozmányai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelezők.

Ajánlatot úgy az összes munkálatokra, mint az egyes munkanemekre lehet tenni.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés megtörténik, ellenben Nagyvárad városát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Nagyvárad, 1910 július hó 2-án.

Komlóssy József,

tanácsnok,

mint az árverési küldöttség elnöke.

Gépirási munkát vállalok

Lukács György-nica 10. sz.

Kapu alatt jobbra.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a **Rákóczi-uti Orsolya-zárda alatt új üveg, porcellán és konyhafelszerelési, kínai-ezüst, alpakka-áru és lámpa-raktárt nyitottam.**

Mely árukat óriási választékban s igen előnyös áron bocsájtom a n. é. közönség rendelkezésére.

Elvállalok e szakmába vágó építelvényvezetést és képkerevezést. Kész ablakokban nagy raktárt tartok.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem. Tisztelettel

Hant Jenőné.

Erzsébet-Sósfürdő

BUDAPEST-KELENFÖLD.

Telefon 40—84. Villamos közlekedés.

A modern kor igényeinek megfelelőleg berendezve: gőzfűtés, villamos világítás. Pontos és szolid kiszolgálás. — **Gyógyjavallatok** — Általános gyengeség, idegzsák, izom- és ízületi csúsz, köszvény, **székrekedés**, aranyér, alhasi vérbőség, máj és epeutak megbetegedése, főleg női bajoknál, minők: tisztulási rendellenességek, hüvely- és méhgyulladás, idült méhlob, huyutak megbetegedéseinek, medenczebeli lobok után visszamaradt izzadmányok sterilizálásánál. Ivókúra és forró légfürdők, vibrációs massage, stb. T. c. vendégeinket kívánatra saját fogataink várják a vonatnál. Állandó orvosi felügyelet. A gyógyhelyre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a **fürdőigazgatóság**, amely egyszersmind a **Budai Királyi Keszertővíz** az elismert legjobb hashajtóvíz szállítását is eszközli.

Biztos, gyors, ártaimatlan hatásos szépitőszert egyedül a Lédig-féle alabastrom arc-crème 1 tégely 1 korona, alabastrom szappan 1 drb 80 fillér. Kiválóan alkalmas szeplő, májfolt és arcfehéritesre.

o o Egyedüli raktár a készítőnél o o

LÉDIG ÁRPÁD arany kereszt gyógyszer-tára,

Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)

216

Biharfüred.

A vadregényes szépségű bihari havason 1069 méterre a tengerszine fölött.

Vasuti állomása Belényes, a honnan gondozott gyönyörű ut vezet a fürdőhelyre.

Főszezon július 1-től augusztus 1-ig. Utószezon szeptember 1-étől 15-ig.

Rendkívül gyógyhatás a légzőszervek betegségeinél; az anyagcsere fokozása. Étvágyat emeli, álmatlanságot megszünteti.

Kellemes vendégszobák 2 koronától fölfelé.

Napi étkezés 5 korona, gyermekek és cselédek 2 korona 50 fillér.

Fürdőárak mérsékeltek.

Kivánatra prospektust küld az igazgatóság.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Villamos és légszesz felszerelési vállalat

Benedek Ferencz

Sas passage.

Telefon 946.

Raktáron tart villamos és légszesz felszerelési alkatrészeket. **Olcso fény** társulat kizárólagos képviselője. Elvállalok karban tartásokat légszesz villany házi csengőket és telefonokat. Költségvetésekkel díjmentesen szolgállok. Telefon hívásokra személyesen megjelenek.

Kiváló tisztelettel

46

Benedek Ferencz

Kertmegnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a NEMZETI SZÁLLODA árnyas kerthelyiségét

ünnepélyesen megnyitottam

egy elsőrendű cigányzenekar közreműködésével. Minden este változatos műsoru mozgófénykép előadás. Egyben felhívom a t. közönség figyelmét tisztán kezelt saját termésű boraimra és kitűnő magyar konyháimra.

Társas ebédek és vacsorák a legfigyelmesebb kiszolgálás mellett polgári árakban. Abonensek étlap szerint előnyösen megállapított árban lesznek kiszolgálva.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

KECSKEMÉTHY ISTVÁN, vendéglős, a Nemzeti szálloda, étterem és kávéház 48. bérleje.